

Maksimum for antal planlagte daglige lektioner

Faglig voldgiftskendelse af 15. september 2000.

Parter

Lærernes Centralorganisation for Lærersammenslutningen ved Arbejdsmarkedsuddannelserne (LvA)
mod
Finansministeriet.

Resumé

I forbindelse med skemalægning på et AMU-center var det endelige antal lektioner på en enkelt dag på mere end 7,4 lektioner. Opmanden udtalte, at det var i strid med parternes overenskomst at planlægge mere end 7,4 lektioner pr. dag. Finansministeriet blev pålagt at anerkende dette.

Påstande

Lærernes Centralorganisation påstod, at Finansministeriet skulle anerkende, at det var i strid med parternes overenskomst at planlægge, at faglærerne ved AMU-centrene skulle undervise mere end 7,4 lektioner pr. dag.
Finansministeriet påstod frifindelse.

Sagsfremstilling

Et AMU-center planlagde aftenundervisning, således at det samlede antal planlagte lektioner på en dag ville overstige 7,4 lektioner. I denne anledning gjorde Lærernes Centralorganisation indsigelser, da de mente, at det måtte anses som aftalt mellem parterne, at det højeste antal planlagte lektioner pr. dag ikke kunne overstige 7,4 lektioner.

I 1985 blev der afsagt en voldgiftskendelse vedrørende den daglige højeste undervisningstid, sådan som denne var fastlagt efter 1983-overenskomsten. Djurslands Specialarbejderskole havde planlagt kurser med 15 lektioner fordelt over 1 1/2 dag. LvA påstod i sagen, at det ved overenskomsten var aftalt, at der på en normal 8 timers arbejdsdag maksimalt kunne være 8 lektioner. Arbejdsgiver havde gennem en årrække udsendt bemærkninger til parternes overenskomst, hvoraf fremgik, at den daglige arbejdstid udgjorde 8 timer afbrudt af en spisepause. Bemærkningerne blev forud for udsendelsen forelagt for og godkendt af overenskomstparterne Finansministeriet og LvA, hvilket der ved udsendelsen var givet oplysning om. Opmanden fandt, at bemærkningerne måtte anses som en af overenskomstparterne godkendt fortolkning af overenskomstens regler, hvorefter Djurslands Specialarbejderskole ikke var berettiget til at pålægge faglærerne fast at arbejde mere end 8 timer om dagen.

I 1989-overenskomsten fremgik samme resultat af bemærkningerne til overenskomsten. Dette medførte en ny voldgift om tilrettelæggelsen af den daglige arbejdstid. Der blev afsagt kendelse den 25. november 1992. I opmandens bemærkninger anførtes det, at den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid ifølge overenskomsten fra 1. august 1990 var 37 timer, hvis anvendelse ifølge bemærkningerne til overenskomsten blev bestemt af skolens ledelse. Ledelsen var dog forpligtet til at følge de retningslinier, der fremgik af bemærkninger til overenskomsten, hvorefter den daglige arbejdstid - der ikke inkluderede en spisepause - højst kunne være 7,4 lektioner á 50 minutter.

Arbejdstidsnedsættelsen gav anledning til cirkulæreskrivelse fra Arbejdsministeriet af 2. juli 1990, hvorefter den normale arbejdsuge blev fastsat til 37 timer med en typisk daglig arbejdstid på 7,4 timer. Cirkulæreskrivelsen henviste til en forsøgsordning fra 1989, der åbnede mulighed for en mere fleksibel arbejdstidsordning.

1991-overenskomsten indeholdt alene en bestemmelse om den ugentlige gennemsnitlige arbejdstid, men ikke en bestemmelse om den daglige arbejdstid. Det fremgik i øvrigt af Arbejdsmarkedsstyrelsens bemærkninger til overenskomsten, at 1989-principperne stadig var gældende.

I 1992 svarede Arbejdsmarkedsstyrelsen efter en henvendelse fra LvA, at den daglige undervisningstid på en normal dag højst kunne andrage 6 timer og 10 minutter svarende til 7,4 lektioner.

Tekstafsnittene i overenskomsterne af 1995 og 1997 svarer indholdsmæssigt til 1991-overenskomsten.

I 1997 verserede en faglig voldgiftssag om overtid. Ved opmandens kendelse af 3. juni 1997 fik klager medhold i sin påstand om, at overtid skal opgøres pr. uge, således at arbejde ud over 37 timer pr. uge skal udløse overtid til afspadsring eller udbetaling med tillæg på 50%.

Parternes argumenter

Lærernes Centralorganisation for LvA påstod, at det tidligere ved opmandskendelse fra 1985 var fastslået, at der for faglærere gjaldt en højeste arbejdstid på 7,4 lektioner pr. dag (dengang 8 timer), og at dette var gældende, indtil der blev aftalt noget andet ved overenskomstforhandling. Begrænsningen angik alene undervisning og ikke den samlede daglige arbejdstid. Selvom der i 1989 blev etableret en mere fleksibel ordning, skulle der forsat planlægges efter principperne i 1989-overenskomsten.

Princippet vedrørende højeste antal dagligt planlagte lektioner blev efterfølgende fastslået igen ved opmandskendelse af 25. november 1992. Dette bekræftede Arbejdsmarkedsstyrelsen i december 1992. Lærernes Centralorganisation anførte endvidere, at der ikke fandtes eksempler på, at der i perioden 1989 - 1999 var sket en overskridelse af det højeste antal daglige lektioner.

Finansministeriet anførte, at den relevante overenskomst var 1999-overenskomsten, og at denne ikke indeholdt bestemmelser vedrørende antallet af planlagte lektioner pr. dag. Arbejdstiden var i overenskomsten bestemt som den "gennemsnitlige ugentlige arbejdstid" på 37 timer. AMU-centrenes ledelse var dermed berettiget til at planlægge undervisningen inden for disse rammer og kunne derfor planlægge mere end 7,4 lektioner pr. dag.

I 1989 blev der iværksat en forsøgsordning, der gjorde en mere fleksibel arbejdstidsordning mulig. I 1991-overenskomsten udgik grænsen for højeste planlagte undervisningstid. Det var det, som fremgik af Arbejdsmarkedsstyrelsens skrivelse i 1992, nemlig at der på en normal dag kunne være 7,4 lektioner, hvilket LvA ikke gjorde indsigelse imod. Dermed var der intet forbud mod flere lektioner, hvilket gav et lokalt råderum for skemaplanlægning.

Opmandens bemærkninger

Der kunne ikke opnås enighed eller flertal mellem de partsvalgte voldgiftsdommere. Afgørelsen blev derfor truffet af opmanden.

Det var korrekt, at der i den gældende overenskomst ikke var lagt grænser for antallet af planlagte lektioner pr. dag men alene en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid. Herefter var spørgsmålet om, der trods overenskomstens ordlyd stadig gjaldt et aftalt højeste antal daglige lektioner.

Den forsøgsordning, der blev til i 1989, gjorde det muligt at lave mere fleksibel arbejdstid, men på grund af manglende holdepunkter kunne den ikke antages, at skabe en ændring i forhold til det antal lektioner, der højest kunne skemalægges.

Af Arbejdsmarkedsstyrelsens bemærkninger i 1992 fremgår det, at arbejdstidsplanlægningen skulle ske efter de principper, der var gældende i 1989-overenskomsten. Dette præciserede Arbejdsmarkedsstyrelsen i december samme år ved at angive, at "den daglige undervisningstid på en normal dag højest kan andrage 6 timer og 10 minuttet", hvilket svarer til 7,4 lektion.

Det var således i tilslutning til 1991-overenskomsten aftalt mellem parterne, at den tidligere arbejdstidsbegrænsning stadig var gældende. Senere overenskomstforhandlinger eller overenskomstbestemmelser gav ikke anledning til at nå til et andet resultat.

Finansministeriet blev pålagt at anerkende, at det var stridende mod parternes overenskomst at planlægge mere end 7,4 lektion pr. dag.